

De Italiaanse droom van Brunello Cucinelli

BRUNELLO CUCINELLI

Zijn modelabel wordt steeds populairder, ook in Nederland. Een gesprek met Brunello Cucinelli over filosofie, vakmanschap, schoonheid en ondernemen. 'Ik ben een moderne kapitalist.'

tekst: LISA GOUDSMIT

Onderweg naar Brunello Cucinelli in het Italiaanse dorp Solomeo in Umbrië vertelt de 26-jarige chauffeur desgevraagd over zijn plaats in het bedrijf. Hij werkt sinds drie jaar voor Cucinelli. 'Ik heb geluk. De meeste van mijn Italiaanse leeftijdgenoten zoeken werk. Ik regel alle transporten, en ik krijg de kans om me in het bedrijf op te werken. Je bent geen nummer voor Brunello, maar een mens.' Cucinelli (60) noemt zichzelf een humanist. Hij is niet alleen modeontwerper, maar ook filantroop, theater- en schooldirecteur, liefhebbend vader en echtgenoot. Daarnaast haalt hij te pas en te onpas een filosoof aan (Kant) of een

dichter (Dante), nogal ongewoon in de modewereld. Begonnen in 1978 met de productie van kasjmier damestruien, strekt het imperium van Cucinelli zich inmiddels uit tot een compleet merk met collecties voor mannen, vrouwen en het interieur. Onderwijl redde Cucinelli Solomeo: hij verschafte de meeste dorpsbewoners werk en is nu de trotse eigenaar van een cultureel centrum en een school. Wie is deze uomo universale, deze duizendpoot? Cucinelli's leven lijkt een Italiaans sprookje, vol dromen en dramatiek. Hij is de derde zoon uit een arm boerengezin. Toen hij vijftien was, ging zijn vader op een fabriek werken. Sindsdien zag de jonge Bru-

CUCINELLI REDDE BERGDOORP SOLOMEO, NU DE THUISHAVEN VAN HET BEDRIJF

Kasjmier

In de herfst- en wintercollectie van Brunello Cucinelli is de jas belangrijk: van klassieke, door de dracht van Pruisische officieren en Engelse gentlemen geïnspireerde modellen, sportievere gewatteerde jassen en bodywarmers van kasjmier en zijde, tot leren motor- en pilotenjasjes.

Bij de pakken zijn de broeken nauwsluitend en met een 'hoogwater'-omslag, en hebben de getalleerde jassen prominente schouders. Cucinelli houdt van gilets. Die zijn deze winter bijvoorbeeld van flanel met een krijtstreep of ruitpatroon, passend bij of contrasterend met het jasje. Jeans zijn er ook, van luxe denim uit Japan, en er is Cucinelli's handelsmerk, de kasjmier trui. De wintercollectie telt veel donkere bruin- en blauwtinten, plus enkele levendige kleuren als donker oranje, violet, bordeauxrood en mosgroen. Jassen kosten rond de 2.500 euro, jacks rond de 2.000 euro, pakken zo'n 2.800 euro, spijkertbroeken zo'n 430 euro en truien zo'n 1.500 euro.

HANDWERK IN DE FABRIEK VAN CUCINELLI. DE STREEK ROND CUCINELLI-DORP SOLOMEO, IN MIDDEN-ITALIË, HEEFT EEUWENLANG ERVARING MET DE VERWERKING VAN KASJMIER (LINKSBOVEN), HET ZACHTE BUIKHAAR VAN EEN GETENSOORT UIT AZIË

CUCINELLI BOUWDE EEN AMBACHTSSCHOOL (BOVEN) EN EEN THEATER IN SOLOMEO

DOUBLE-BREASTED KASJMIER SMOKING UIT DE COLLECTIE VOOR KOMENDE WINTER

WINTERCOLLECTIE 2014

nello zijn vader elke dag ongelukkig thuis-komen. 'Mijn grootste inspiratiebron om te worden wie ik nu ben, waren zijn betraande ogen als hij thuiskwam uit de fabriek,' zegt Cucinelli. Van zijn vader leerde hij het belang van waardigheid. 'Mensen willen niet vernederd worden. Ze willen niet voor maar 1.000 euro in de maand eindeloos dezelfde werkzaamheden uitvoeren. Mijn droom van een bedrijf dat veel meer een sociaal microsysteem is dan een modemerik, daert uit mijn kindertijd. Ik ben een kapitalist, maar wel een moderne: winst moet bij mij het resultaat zijn van ondernemerschap gebaseerd op waardigheid, moraal en ethiek.'

Cucinelli noemt zijn bedrijf een humanistische onderneming en zijn werknemers lijken dit te beamen, maar waar komen deze idealistische opvattingen vandaan? 'Ieder-een wordt gevormd tussen zijn geboorte en twintigste levensjaar, ik dus ook.' Het gezin Cucinelli had niet veel geld, toch besloten zijn ouders hun spaargeld in Brunello's toekomst te steken. De jongste zoon, die *signorino* ofwel kleine gentleman werd genoemd, mocht gaan studeren. Tijdens zijn ingenieursopleiding bracht Cucinelli veel tijd door in de plaatselijke Bar di Gligino. 'Het was mijn ware leerschool.

We discussieerden er over filosofie, politiek en vrouwen. Het waren de jaren zeventig, de tijd van de hippies.'

SLOW FASHION

Als student ontmoette Cucinelli leeftijdsgenoot Frederica, die een kleine kledingwinkel runde in Solomeo: een bergdorp met zo'n vijfhonderd inwoners tussen Florence en Rome. Naast zijn ingenieursopleiding las Cucinelli veel filosofie en bij toeval ook een economieboek van Theodore Levitt, hoogleraar economie aan Harvard in Boston, Verenigde Staten. Hij stelde dat het slim is om je als ondernemer op één ding te richten. Cucinelli nam dit advies ter harte, staaakte zijn studie en begon in 1978 kleurige kasjmier damesstruiken te produceren. Toentertijd een unicum: kasjmier kleding was alleen te koop in de natuurlijke kleuren van deze wolsoort. Terwijl Cucinelli's onderneming groeide, vatte hij het idee op om zich in het lang-

zaam in verval rakende Solomeo te vestigen. In 1985 kocht de jonge ondernemer het kasteeltje in het dorp en vestigde er zijn bedrijf. Vanaf 1991 maakte hij ook mannentruiken, sinds 2000 produceert hij complete garderobes voor mannen. Omdat de streek eeuwenlang ervaring heeft in de kasjmierindustrie, besloot Cucinelli alles lokaal te blijven produceren. Zo functioneert het bedrijf vandaag de dag nog. 'Mijn gedachtegang is hetzelfde, alleen de grootte van mijn bedrijf is veranderd. We hebben nu 1.270 werknemers wereldwijd: 800 werken in Solomeo, 250 van hen wonen ook in het dorp. Van onze kledingstukken wordt 90 procent gemaakt in Umbrië, de andere 10 procent elders in Italië. We maken inmiddels ongeveer één miljoen kledingstukken per jaar, dus we hebben de andere fabrieken ook nodig.' Cucinelli's bedrijf blijft gezond groeien. Onlangs werd in Nederland een eigen winkel geopend, in de luxe Amsterdamse P.C.

Hoofstraat. Daarvoor werd de mode van Cucinelli al jaren verkocht in zaken als Oger. 'Mijn kleding past goed bij Nederlanders, het zijn ontwikkelde en tolerante mensen die openstaan voor mijn Italiaanse stijl.' Voor deze winter betekent dat een meer stadse look. 'Mannen zijn goed verzorgd momenteel, met mooi onderhouden baarden en gedetailleerde en gedetailleerde kleding.' Cucinelli omschrijft zijn stijl als luxueus, sportief en chic. 'Een mooi gedetailleerd jasje met das op bijvoorbeeld een sportieve broek met sneakers. Zo kleeft ik mij zelf al jaren.'

Cucinelli werkt volgens een vast plan: 'We hebben zeven ontwerpers voor de mannencollectie, mijzelf inbegrepen. Als we iets maken, ga ik alles passen met Ansel, een 25-jarige ontwerper, en kijken we of we het allebei zouden dragen. Onze kleren moeten zowel vader als zoon goed staan. Ze zijn leeftijdsloos.' Cucinelli's klassieke stijl en de nadruk op vakmanschap worden wereldwijd gewaardeerd als reactie op *fast fashion*. 'Eerlijk gezegd hebben de meeste mensen geen nieuwe kleren nodig. Dus als je wat koopt, wil je iets wat goed gemaakt is en exclusief. Misschien kan niet iedereen mijn creaties betalen, maar ik wil per se producten van hoge kwaliteit in Italië maken.'

ONDERWIJS

Cucinelli's kasteeltje in Solomeo is door de groei van het bedrijf zijn privékantoor en een winkel geworden. Aan de voet van

'Ik wil per se producten van hoge kwaliteit maken, en dat in Italië doen'

de berg verrees eerder dit jaar een groot complex waarin de fabriek, de kantoren en het magazijn zijn gevestigd. De arbeidsomstandigheden hier zijn zo prettig mogelijk: lichte ruime ateliers, in het magazijn geen hoge gevaarlijke stellages maar alles op ooghoogte en - heel belangrijk in Italië - dagelijks een uitgebreide luxe lunch met verse pasta. De bedrijfsstructuur is open en kansrijk. 'Van de twintig managers zijn er veertien onderaan in het bedrijf begonnen. We hebben wel een duidelijke organisatie, maar het voelt alsof er geen hiërarchie is. Als je weet dat je hogerop kunt komen in het bedrijf zijn mensen toegewijd.' Het lijkt de Amerikaanse droom in Italië.

Gevraagd naar deze humane insteek noemt Cucinelli opnieuw zijn opvoeding. 'Mijn vader zei: je moet een goed mens zijn. In het Italiaans noemen we dat *perbene*: decent en respectvol.' Dat Cucinelli *perbene*

wil zijn, uit zich er niet alleen in dat zijn medebedrijf hoge lonen en goede werkomstandigheden biedt, maar het zorgde ook voor een compleet sociaal systeem in een inmiddels gerenoveerd dorp. 'Elk bedrijf moet een plan hebben, een project voor drie, dertig of driehonderd jaar. Dus bouwde ik begin dit millennium een theater in Solomeo, daarna de Academy of Humanities, waar het personeel leert en discussieert over filosofie en religie. Vorig jaar opende ik een school in enkele huizen in het dorp.'

Deze school biedt zeven richtingen in ambachtelijk werk, van patroontekenen en breien tot metselen en hovenierswerk. 'Elke docent op mijn school geeft les aan maximaal vijf studenten tussen de 17 en 27 jaar. Na een jaar praktijkonderwijs kunnen ze met hun diploma ook buiten mijn bedrijf gaan werken.'

Opvallend is dat het onderwijs gratis is en dat de leerlingen zelfs betaald krijgen. Dit bijna ongehoorde systeem wordt als volgt verklaard: naarmate het schooljaar vordert, zullen ze kleine klussen doen voor het modelabel, zoals het controleren van de kwaliteit van breielsen en het bijhouden van de tuinen rond de fabriek. Intussen droomt Cucinelli verder: 'Mijn nieuwste plan is een oratorio, een jeugdcentrum zoals ik dat ken uit mijn jeugd. Een oratorio was een parochiale instantie, maar in Solomeo wil ik een jeugdcentrum maken dat a-religieus is. Waar ik dan bijvoorbeeld een Palestijns en een Israëliësch team uitnodig om te komen voetballen.'

Het past allemaal in de filosofie van Cucinelli, waarin ethiek even belangrijk is als esthetiek. 'Schoonheid zal de wereld redden,' zegt hij stellig. Cucinelli's optimisme en idealen hebben hem geen winddeieren geleegd: hij is nog steeds samen met Frederica en heeft twee dochters die ook in het bloeiende bedrijf werken. Van Solomeo is Cucinelli de officieuze burgemeester, vertelt de jonge chauffeur tijdens de terugreis. 'Mr. Cucinelli is een held hier. Hij heeft het dorp gered, maar loopt zonder arrogante rond en kent iedereen. *Everybody loves Brunello*.'